

2-TOM, 6-SON

PEDAGOGIKA DARSLARIDA TALABALARNI KREATIV FIKRLASHGA
O'RGATISH

Ravshanova Dilshoda Mengziyoyevna

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti, Pedagogika va psixologiya kafedrası
o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola pedagogika darslarida ijodiy fikrlashni rivojlantirish strategiyalarini o'rganadi. Unda ta'limda ijodkorlikning ahamiyati yoritilgan, o'qitishning samarali usullari ko'rib chiqiladi va amaliyotga tatbiq etish uchun misollar keltiriladi. Maqola hozirgi tadqiqotlar va amaliy tadqiqotlar asosida o'qituvchilar bo'lajak o'qituvchilarda ijodiy fikrlashni qanday rivojlantirishi mumkinligi haqida tushuncha beradi.

Kalit so'zlar. Ijodiy fikrlash, Pedagogika, Ta'lim, O'qitish strategiyasi, Ta'limda innovatsiya.

АННОТАЦИЯ

В этой статье исследуются стратегии развития творческого мышления на уроках педагогики. В нем подчеркивается важность творчества в образовании, рассматриваются эффективные методы обучения и приводятся практические примеры для реализации. Опираясь на текущие исследования и тематические исследования, статья предлагает понимание того, как преподаватели могут развивать творческое мышление у будущих учителей.

Ключевые слова. Креативное мышление, Педагогика, Образование, Стратегии преподавания, Инновации в образовании.

Kirish. Ijodkorlik zamonaviy ta'lim landshaftidagi muhim mahorat bo'lib, o'qituvchilar va talabalarga yangi muammolarga moslashishga va o'z yondashuvlarida innovatsiyalarga yordam beradi. Pedagogika darslarida o'qituvchilarni ijodiy fikrlashga o'rgatish dinamik va qiziqarli ta'lim muhitini yarata oladigan bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada ta'limda ijodiy fikrlashning ahamiyati ko'rib chiqiladi, ijodkorlikni oshirish uchun turli xil o'qitish strategiyalari ko'rib chiqiladi va pedagogika darslarida amalga oshirish uchun amaliy misollar keltirilgan.

Asosiy qism. 1. Ta'limda ijodiy fikrlashning ahamiyati

2-TOM, 6-SON

Ijodiy fikrlash muammoni hal qilish, moslashuvchanlik va innovatsiyalar uchun juda muhimdir. Sinfda ijodkorlik o'qituvchilarga qiziqarli darslarni rivojlantirishga, turli xil ta'lim ehtiyojlarini qondirishga va ijobiy ta'lim muhitini yaratishga yordam beradi. Pedagogika darslarida ijodkorlikni tarbiyalash orqali bo'lajak o'qituvchilar o'z o'quvchilarini tanqidiy va ijodiy fikrlashga undashi, ularni zamonaviy dunyo murakkabliklariga tayyorlashi mumkin.

2. Ijodiy fikrlashni oshirish uchun o'qitish strategiyalari

- Ochiq savollarni rag'batlantirish: Ijodiy fikrlashni rag'batlantirishning samarali usullaridan biri o'quvchilarni ochiq savollar berishga va o'rganishga undashdir. Ushbu yondashuv qiziqishni kuchaytiradi va o'quvchilarni chuqurroq, mazmunli muhokama qilish imkonini beradi.

- Hamkorlikdagi loyihalarni birlashtirish: Guruhdagi ish va hamkorlikdagi loyihalar talabalarga fikr almashish, bir-birlarining fikrlashlariga qarshi turish va innovatsion yechimlarni ishlab chiqish imkoniyatini beradi. Ushbu hamkorlik jarayoni ijodiy fikrlashni rivojlantirish uchun zarurdir.

- Muammolarni echishning ijodiy usullaridan foydalanish: Aqliy hujum, aql xaritasi va lateral fikrlash mashqlari kabi usullar o'quvchilarga muammolarga turli tomonlardan yondashish va original g'oyalarni yaratishga yordam beradi.

- San'at va gumanitar fanlarni integratsiyalash: Pedagogika darslariga san'at va gumanitar fanlar elementlarini kiritish o'quvchilarni turli nuqtai nazarlarga ochib berish va ularni cheksiz fikrlashga undash orqali ijodiy fikrlashni kuchaytirishi mumkin.

- Xavfsiz ta'lim muhitini yaratish: Ijodkorlikni rivojlantirish uchun tavakkal qilishni rag'batlantiradigan va turli nuqtai nazarlarni qadrlaydigan sinf muhiti juda muhimdir. Talabalar o'z fikrlarini hukm qilishdan qo'rqmasdan erkin ifoda etishlari kerak.

3. Amaliy amaliyotga misollar

- Loyihaga asoslangan ta'lim (PBL): Pedagogika darslarida PBLni qo'llash talabalarga real muammolar ustida ishlash va ijodiy yechimlarni ishlab chiqish imkonini beradi. Misol uchun, bo'lajak o'qituvchilar bir nechta fanlarni va innovatsion o'qitish usullarini o'z ichiga olgan o'quv dasturini loyihalashlari mumkin.

- Rol o'ynash va simulyatsiyalar: Bu mashg'ulotlar o'quvchilarga empatiyani rivojlantirish, oyoqqa turib fikr yuritish va turli nuqtai nazarlarni o'rganishga yordam beradi. Masalan, talabalar o'zlarining motivlari va qiyinchiliklarini tushunish uchun tarixiy shaxslar rolini o'ynashlari mumkin.

2-TOM, 6-SON

- Raqamli vositalar va manbalar: Onlayn hamkorlik platformalari, ta'lim o'yinlari va virtual reallik kabi raqamli vositalardan foydalanish g'oyalarni o'rganish va taqdim etishning yangi usullarini taqdim etish orqali ijodkorlikni oshirishi mumkin.

Bu nazariyalar Gardner, Gudanis va Nyuek kabi boshqa tadqiqotchilar ijodiy fikrlashni boy va tizimli rivojlantirishga qaratilgan turli strategiyalarni boshqaradigan tamoyillarni taklif qiladilar. Dogmatik tafakkurni oddiy tartib-qoidalarga rioya qilishgacha kamaytirishda namoyon bo'ladigan idrokdagi inson qobiliyatlari orqali inson ijodkorligini rivojlantirish moslashuvchanlik, o'ziga xoslik, ekspressivlik, refleksivlik, g'oyalarga ochiqlik va ko'plab natijalarni taklif qilish bilan bog'liq. Bundan tashqari, bu fazilatlarini fikrlashni o'rganish va muammoni hal qilish usullari yoki strategiyalarini qo'llash orqali yanada rivojlantirish mumkin, ular umumiy xususiyatga ega bo'lgan sezgi, qarama-qarshiliklarni bog'lash, ajratish, xilma-xillik va sinishi, ongni vahshiy fikrlashdan ozod qiladi. , yarim ochiq aqliy yarim o'tkazuvchanlik va o'z-o'zidan suhbatga ruxsat berish, bir nechta va kutilmagan fikrlarga ruxsat berish, garchi ular boshqalarga va o'ziga aqldan ozgandek tuyulsa ham.

Ta'lim kontseptsiyasini fikr, harakat va o'z-o'zini o'zgartirish o'rtasidagi bog'liqlikni ta'kidlaydigan kontseptsiyadan ko'rib chiqish kerak, ijodkorlik esa uni proektsiyalashda muhim qobiliyatdir. Bu munosabatlar yigirmanchi asrning ijodiy kuchlari nazariyalaridan ilhomlangan. Rojers tomonidan ishlab chiqilgan faol jarayon (shaxsning rivojlanishiga qarshi), Freyrening tanqidiy nazariyasi (bu madaniyat muammo ekanligini anglatadi, keyin uni bilimlarni qurish va dekonstruksiya qilish orqali muammoli qiladi), Kolb (Etakchilik) Menejment va Nelson, Rios, Thiollent, Parse, Morin, Assmann (transdisiplinar bilim) va boshqalar.

Xulosa. Pedagogika darslarida o'quvchilarni ijodiy fikrlashga o'rgatish innovatsion va moslashuvchan pedagoglarni yetishtirishda muhim ahamiyatga ega. Ochiq savollarni rag'batlantirish, hamkorlikdagi loyihalarni birlashtirish, san'at va gumanitar fanlarni birlashtirish kabi strategiyalarni qo'llash orqali o'qituvchilar bo'lajak o'qituvchilarda ijodiy fikrlashni rivojlantirishi mumkin. Ushbu yondashuvlar nafaqat pedagogika darslarida o'quv tajribasini oshiribgina qolmay, balki bo'lajak o'qituvchilarni o'z sinflarida ijodkorlikni ilhomlantirishga tayyorlaydi.

2-TOM, 6-SON

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Amabile, T. M. (1996). Kontekstdagi ijodkorlik: Ijodkorlikning ijtimoiy psixologiyasini yangilash. Westview matbuoti.
2. - Beghetto, R. A. va Kaufman, J. C. (2013). Ijodkorlik asoslari. Sinfdagi ijod: Qiziqarli zavq maktablari, 4-nashr. Kembrij universiteti matbuoti.
3. - Robinson, K. (2006). Maktablar ijodkorlikni o'ldiradimi? TED suhbat. [TED.com] dan olindi (https://www.ted.com/talks/sir_ken_robinson_do_schools_kill_creativity)
4. - Soyer, R. K. (2012). Ijodkorlikni tushuntirish: Inson innovatsiyasi haqidagi fan. Oksford universiteti matbuoti.
5. - Torrance, E. P. (1995). Ijodkorlik haqidagi tushunchalar: so'roq qilingan, rad etilgan, masxara qilingan, e'tiborga olinmagan. Pedagogik psixologiya sharhi, 7(3), 313-322.

